

Στο νερό «επενδύουν» μεγάλοι κατασκευαστικοί όμιλοι

Διεκδικούν μερίδιο από τα έργα διαχείρισης υδάτινων πόρων

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Στη διεκδίκηση μεριδίου της «πίτας» των έργων διαχείρισης υδάτινων πόρων προχωρούν το τελευταίο διάστημα οι μεγάλοι κατασκευαστικοί όμιλοι, κρίνοντας ότι οι συμβάσεις αυτές θα αποτελέσουν τμήμα της «νέας γενιάς» έργων που θα προκηρυχθούν στην Ελλάδα τα επόμενα χρόνια. Αλλωστε, όπως ομολογούν τα στελέχη των εισηγμένων, ο μεγάλος όγκος των οδικών υποδομών έχει πλέον ολοκληρωθεί, μετά και τις αναθέσεις έργων των τελευταίων ετών, περιορίζοντας το συγκεκριμένο κατασκευαστικό αντικείμενο.

Αντιθέτως τα περιβαλλοντικά έργα, με αιχμή του δόρατος εκείνα που αφορούν τη διαχείριση υδάτων (π.χ. φράγματα, αρδευτικά και αγωγοί), μπορούν να υποκαταστήσουν μέρος των «απωλειών» από τις οδικές συνδέσεις. Ήδη μέσω του προγράμματος «Υδωρ 2.0» έχουν δημοπρατηθεί και ανατεθεί έργα ύψους 1,6 δισ. ευρώ, ενώ εκτιμάται ότι τα επόμενα χρόνια θα προκηρυχθούν και τα υπόλοιπα 2,5 δισ. ευρώ που έχουν σχεδιαστεί.

Παράλληλα, η ΕΥΔΑΠ αναμένεται να ενισχυθεί το δικό της επενδυτικό πρόγραμμα (και ενδεχομένως και άλλες εταιρείες υδάτων σε διάφορες περιοχές της χώρας) προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος της λειψυδρίας. Αλλωστε, εκτός από την Αττική, σημαντικά προβλήματα παρατηρούνται και σε διάφορες περιοχές της χώρας τους

Καθώς ο μεγάλος όγκος των οδικών υποδομών έχει ολοκληρωθεί, τα περιβαλλοντικά έργα, με αιχμή εκείνα που αφορούν τη διαχείριση υδάτων (π.χ. φράγματα, αρδευτικά και αγωγοί), προσφέρουν νέες ευκαιρίες στις κατασκευαστικές.

Ήδη μέσω του προγράμματος «Υδωρ 2.0» έχουν δημοπρατηθεί και ανατεθεί έργα ύψους 1,6 δισ. ευρώ.

καλοκαιρινούς μήνες, ειδικά σε δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς (π.χ. Κέρκυρα, Κυκλάδες κτλ.), όπου οι υποδομές δεν επαρκούν για να ανταποκριθούν στην υψηλή ζήτηση, λόγω του μεγάλου αριθμού των επισκεπτών.

Το επενδυτικό πρόγραμμα της ΕΥΔΑΠ για την περίοδο μέχρι το 2033 προβλέπει έργα 2,1 δισ.

ευρώ, μεταξύ των οποίων και το έργο του «Ευρύτου», ύψους άνω των 530 εκατ. ευρώ. Αυτό προβλέπει την εκτροπή πλεονάζοντος νερού από τους ποταμούς Κρικελιώτη και Καρπεννησιώτη, που θα εμπλουτίζει τον Μόρνο, με στόχο να απομακρυνθεί το ενδεχόμενο λειψυδρίας στο λεκανοπέδιο της Αττικής για τις επόμενες δεκαετίες, καλύπτοντας το έλλειμμα των 250 εκατ. κυβικών νερού.

Σύμφωνα με μελέτη του World Resources Institute και έκθεση της Deloitte για τη διαχείριση των υδάτων στην Ελλάδα, η χώρα μας κατέγραψε υπερδιπλασιασμό των απολήψεων νερού τα τελευταία χρόνια. Η αύξηση αυτή

τροφοδοτείται από απώλειες στα δίκτυα διανομής (εξαιτίας παλαιότητας ή ελλιπούς συντήρησης) με αποτέλεσμα να χάνεται περίπου το 50% του πόσιμου νερού. Παράλληλα, παρατηρείται υπερκατανάλωση αρδευτικού νερού για λόγους αγροτικής παραγωγής. Η Ελλάδα δαπανά τον μεγαλύτερο όγκο νερού ανά εκτάριο στην Ε.Ε., με τη γεωργία να απορροφά το 70%-80% των πόρων.

Ενδεικτική του επενδυτικού ενδιαφέροντος των κατασκευαστικών ομίλων για έργα περιβάλλοντος είναι και η νέα συμφωνία στρατηγικής συμμαχίας για την ελληνική αγορά ανάμεσα στον όμιλο Aktor και στη γαλλική Suez International. Οι δύο πλευρές υπέγραψαν πριν από μερικές ημέρες μνημόνιο συνεργασίας (MOU) και δρομολογούν τη σύσταση κοινής εταιρείας μέσω της οποίας θα διεκδικήσουν νέες συμβάσεις, ειδικά στο σκέλος των υδάτινων πόρων. Ο όμιλος Suez παρέχει πόσιμο νερό σε 68 εκατ. ανθρώπους, εξασφαλίζει υπηρεσίες αποχέτευσης για 44 εκατ. και ανακτά ενέργεια ή πρώτες ύλες από τόνους αποβλήτων σε καθημερινή βάση. Στην Ελλάδα ο όμιλος Suez διατηρεί μειοψηφικό ποσοστό 5,5% στην ΕΥΔΑΠ, έχοντας ενδιαφερθεί και για την ιδιωτικοποίηση της ΕΥΔΑΠ, παρότι τελικά αυτή δεν προχώρησε. Πιο πρόσφατα, την περίοδο 2018-2021, ο όμιλος Suez διεκδίκησε, μέσω κοινοπραξίας με τον όμιλο Intrakat, τη σύμβαση διαχείρισης της Ψυττάλειας, χωρίς όμως επιτυχία.

Τα παιχνίδια με τις απευθείας αναθέσεις

Η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης, τα περίεργα λάθη και οι φωτογραφικοί όροι των διαγωνισμών

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Τον Φεβρουάριο του 2023 ο Εθνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ) προκήρυξε ηλεκτρονική ανοικτή διαγωνισμός προϋπολογισμού 230.000 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) για την επιλογή εναδόχου με σκοπό την υλοποίηση των λειτουργιών επιθετικών εκστρατειών (επιδοτούμενα ταξίδια για ταξιδιωτικούς πράκτορες, δημοσιογράφους κ.ά. με στόχο την ανάδειξη της Ελλάδας) για χρονικό διάστημα ενός έτους.

Λόγω της μη τήρησης καμιάς προσφοράς, ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος και ο ΕΟΤ αποφάσισε να προσφύγει στη διαδικασία διαιρημάτων χωρίς προστάζοντα δημοσίευση, σε αυτό που συντηχόμαστε να λέμε απευθείας ανάθεση. Ωστόσο, όταν το σχετικό αίτημα έφτασε στην ΕΑΔΗΣΥ (Ενότητα Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων), απορρίφθηκε. Ο λόγος; Όπως δικαιώθηκε η ΕΑΔΗΣΥ, ο αρχικός διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος πιθανόν διότι η ίδια η προκήρυξη του περιείχε πολλά λάθη, πληγώντας στην πραγματικότητα σε αποκλεισμό προσφορών.

Κατ' αρχάς, άλλα έγραφε η προκήρυξη που εστάλη στην Επιτομή Εφεμερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕΕΕ) και άλλα έγραφε η περιληψη της διακήρυξης που εστάλη στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ), αλλά και η ίδια η διακήρυξη. Στη μεν προκήρυξη στην ΕΕΕΕ υπήρχε όρος ότι η σύμβαση πρέπει να εκτελεστεί στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευμένων απασχολήσεων (π.χ. από φορείς που υποχρεούνται άνω με ανειδίκευτο, στο κείμενο που δημοσιεύθηκε στην Ελλάδα δεν

υπήρχε αυτός ο όρος. Δεύτερον, περιελάμβανε σε ένα σημείο ότι η σύμβαση μπορεί να τελεσθεί έως 12 μήνες, ενώ σε άλλο σημείο ανέφερε ότι μπορεί να παρταθεί έως 6 μήνες.

Τρίτον και ίσως το σημαντικότερο, απαιτούσε οι συμμετέχοντες να διαβέβαιον κατά την τελευταία πενταετία (2020-2024) μέσω γενικού κύκλου εργασιών ποσοστό τουλάχιστον ίσο προς το ποσό της προϋπολογιζόμενης δαπάνης της σύμβασης (χωρίς ΦΠΑ). Μόνο που η νομοθεσία ρητά προ-

Από το 2014 μέχρι σήμερα, σχεδόν ένα στα πέντε αιτήματα για προσφυγή σε απευθείας ανάθεση απορρίφθηκε από την αρμόδια Αρχή.

βλέπει ότι μπορεί να μη τελεσθεί, αλλά να αφορά το πολύ τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις. Λόγω COVID-19 και περιορισμού ταξιδιών το 2020 και το 2021 ελάχιστες εταιρείες του κλάδου είχαν έσοδα.

Αυτά, φυσικά, δεν είναι η μοναδική περίπτωση που η προκήρυξη ενός διαγωνισμού περιέχει λάθη τα οποία οδηγούν στο να κηρυχθεί τελικά άγονος και στη συνέχεια η αναθέτουσα αρχή να επικαλεστεί αυτό ακριβώς για να ζητήσει την προσφυγή σε απευθείας ανάθεση. Αρκεί να ορκιστεί ότι η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης, ακόμη και αν στην

Οι πλέον κοινές αιτίες που οδηγούν σε απευθείας ανάθεση, σύμφωνα με την ΕΑΔΗΣΥ, είναι οι φωτογραφικοί όροι που σχετίζονται με την περιοχή όπου εδρεύουν οι υποψήφιοι, περιορίζουν τον ανταγωνισμό, αποκλείουν υποψήφιους και καταλήγουν σε άγονους διαγωνισμούς.

πραγματικότητα η πρόκειται για έργα που θα έπρεπε να είχαν γίνει εδώ και χρόνια. Μετά τη φρενιά που εκδηλώθηκε σε γραφεία στο ζυμωτήριο του ΟΣΥ στον Βοτανικό τον Ιούνιο του 2025, ο ΟΣΥ επιχείρησε την απευθείας ανάθεση προμήθειας και εγκατάστασης νέου ηλεκτρονικολογιστικού εξοπλισμού υπολογιστή 1,68 εκατ. ευρώ, με την επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης έπειτα από αιφνιδιαστικό γεγονός. Μόνο ότι ο νέος ήταν στην πραγματικότητα εξαιρετικά αναμενόμενο. Κι αυτό διότι, σύμφωνα με το πρόγραμμα για την υιοθέτηση, αλλά και με βάση υπεραστικό σι-

μείωμα, αυτή οφείλει να είναι η ηλεκτρονική εγκατάσταση (χωρίς ρελέ ασφαλείας μεταξί) αλυσών που δεν είχε αντικατασταθεί στο μεγαλύτερο μέρος της από το 1964, οπότε και κατασκευάστηκε το κτίριο. Αλλάστη τον Απρίλιο του 2025, δύο μήνες πριν από τη φρενιά, είχε οριστεί μελέτη για την ανάγκη αντικατάστασης της ηλεκτρονικής εγκατάστασης.

Οι πλέον «σημάντες» υποστηρί- παραμένουν οι δήμοι, οι οποίοι σκεπάζουν πολλές φορές περιλαμβανόμενους στις προκήρυξεις όρους που σχετίζονται με την περιοχή όπου εδρεύουν οι υποψήφιοι, περιορίζουν τον ανταγωνισμό, αποκλεί-

ουν υποψήφιους και καταλήγουν σε άγονους διαγωνισμούς. Ο Δήμος Κατερίνης έθεσε ως όρο σε διαγωνισμό για την προμήθεια και τοποθέτηση των εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Κατερίνης 60 μηχανών δρόμων και σε ανάθεση έως 15 κλμ. από το κέντρο της πόλης. Αντιστοίχως, ο Δήμος Παρνασσού έθεσε ως όρο σε διαγωνισμό για την προμήθεια παροχής υπηρεσιών συντήρησης οχημάτων το συνεργείο να βρίσκεται σε απόσταση (και τότε καν κτίριο) έως 50 κλμ. από την έδρα του δήμου.

Με βάση τα στοιχεία της ΕΑ-

ΔΗΣΥ από το 2014 μέχρι σήμερα σχεδόν ένα στα πέντε αιτήματα (20,5%) για προσφυγή σε απευθείας ανάθεση τα οποία υποβλήθηκαν προς έγκριση στην Αρχή απορρίφθηκε, ενώ υπάρχουν και περιπτώσεις όπου η αναθέτουσα Αρχή έδωσε έγκριση κατόπιν... φρενιάς, δηλαδή αφού είχε αναθεωρήσει απευθείας τη σύμβαση και μάλιστα για σημαντικά ποσά, όπως έργο στην Εγγυητή Οδό προϋπολογισμού 4,98 εκατ. ευρώ.

Πριν από λίγες ημέρες, η ΕΑΔΗΣΥ εξέδωσε εγκύκλιο με κατευθυντήριες οδηγίες στην οποία προβλέπει σε επιστημονικές για τις απευθείας αναθέσεις, επιχειρώντας να βάλει φρένο στην πρακτική αυτή. «Λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση διαδικασίας "απευθείας αναθέσεις" -και η συνολική πρακτική της "συνολικής προσφοράς"- συνιστά παρέκκλιση από τις γενικές αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και του ανταγωνισμού, πρέπει να επιτρέπεται σε ορισμένες περιπτώσεις και υπό αυστηρές διαδικαστικούς περιορισμούς. Μόνο η τακτική που ενδεχομένως επιτυγχάνεται κατά την απευθείας ανάθεση σύμβασης, δεν δικαιολογεί τη συλλήβδην προσφυγή στην ΕΑΔΗΣΥ. Η ίδια για ποσά πολλαπλάσια της ετήσιας του εθνικού νομοθέτη (ο.ο. έως 60.000 ευρώ για έργα και μελέτες και έως 30.000 ευρώ για αγαθά - υπηρεσίες)», τονίζει η Αρχή, ενώ προσθέτει με νόημα: «Η θέσπιση υψηλών χρηματικών ορίων απευθείας αναθέσεων πρέπει να αποφεύγεται γιατί μπορεί να οδηγήσει σε αδιαφανείς διαδικασίες, περιορισμένο ανταγωνισμό και υψηλότερο κόστος».

Τα πρώτα ξεχασμένα ακίνητα που έγιναν κατοικίες για ευάλωτους πολίτες

Στα εγκαίνια των πρώτων κοινωνικών κατοικιών της χώρας θα παραστεί, σήμερα, στη Θεσσαλονίκη η υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Δόμνα Μιχαηλίδου. Με την αξιοποίηση του προγράμματος «Κοινωνική στέγαση για τις πλέον ευάλωτες ομάδες», το Ταμείο Ανάκαμψης ενεργοποιεί ξεχασμένα ακίνητα, μετατρέποντάς τα σε άμεσα διαθέσιμες κατοικίες για τη στήριξη των νοικοκυριών που πλήττονται περισσότερο. «Ήδη έχουν παραδοθεί 30 ανακαινισμένα

διαμερίσματα και ξεκινά η εγκατάσταση των πρώτων ωφελούμενων», τόνισε η κυρία Μιχαηλίδου και πρόσθεσε: «Αξιοποιούμε ανενεργά ακίνητα, κινητοποιούμε συνεργασίες κεντρικής κυβέρνησης με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και μετατρέπουμε ένα χρόνιο πρόβλημα σε συγκεκριμένες λύσεις». Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της επίσκεψης, η υπουργός θα πραγματοποιήσει τα εγκαίνια των διαμερισμάτων και θα επισκεφθεί διαμέρισμα όπου διαμένει μονογονεϊκή οικογένεια.

Σύμφωνα με το υπουργείο, ήδη έχουν υπογραφεί 5 μισθωτήρια, με 11 ωφελούμενους στεγασμένους. Με τα εγκαίνια υπογράφεται ακόμα ένα μισθωτήριο, ενώ δρομολογείται η ένταξη 17 επιπλέον ωφελούμενων σε 11 νέα ακίνητα.

Στόχος είναι η ολοκλήρωση των 40 κατοικιών έως τέλος Μαρτίου 2026. Δικαιούχοι του προγράμματος είναι ευάλωτα νοικοκυριά όπως άστεγοι, άτομα σε επισφάλεια στέγασης, μονογονεϊκές οικογένειες και θύματα έμφυλης βίας.

Σε 6 κατηγορίες συνταξιούχων καταβάλλονται – σταδιακά και εντόκως – αναδρομικά έως και 7 ετών. Η γνωστή ελληνική γραφειοκρατία αλλά και η προβληματική λειτουργία του ΕΦΚΑ καθυστερούν σημαντικά τις καταβολές. Τα ποσά τα οποία καταβάλλονται αναδρομικά διαφέρουν σημαντικά από περίπτωση σε περίπτωση και μπορεί να κυμαίνονται από λίγες εκατοντάδες έως αρκετές χιλιάδες ευρώ, ανάλογα με τα χρόνια ασφάλισης και το ύψος της σύνταξης. Οι πληρωμές γίνονται σταδιακά και αφορούν κυρίως παλαιούς συνταξιούχους, ασφαλισμένους με μεγάλο εργασιακό βίο, καθώς και όσους είχαν προσωπική διαφορά ή ανοικτά ζητήματα από τον επανυπολογισμό.

Ειδικότερα:

1 ΕΠΑΝΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Εκκρεμεί ο επανυπολογισμός συντάξεων «παλαιών» συνταξιούχων. Κι εδώ καταγράφεται τεράστιο καθυστέρηση. Πρόκειται για περίπου 40.000 συνταξιούχους οι οποίοι συνταξιοδοτήθηκαν μετά τον Μάιο του 2016 και δικαιούνται αναδρομικά κύριων συντάξεων από τον νόμο Βρούση (ν. 4670/2020), καθώς έχουν πάνω από 30 έτη ασφάλισης τα οποία δεν έχουν λάβει. Δηλαδή δεν τους έχει γίνει ο απαραίτητος επανυπολογισμός της σύνταξής τους και ως εκ τούτου δεν έχουν λάβει ούτε τα αυξημένα μηνιαία ποσά ούτε τα αναλογούντα αναδρομικά.

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα και επίσημα στοιχεία του ε-ΕΦΚΑ, πρόκειται για 39.449 κύριες συντάξεις που αντιστοιχούν σε 39.129 συνταξιούχους που δεν έχουν ακόμη λάβει τα αναδρομικά που δικαιούνται, καθώς εκκρεμεί ο επανυπολογισμός τους. Τα μεγαλύτερα υπόλοιπα εντοπίζονται στους συνταξιούχους του πρώην ΙΚΑ με 11.540 συντάξεις σε εκκρεμότητα, στο Δημόσιο με 9.162 και στον πρώην ΟΑΕΕ-ΤΕΒΕ με 13.005 περιπτώσεις. Ακολουθούν οι επισημονικοί φορείς του πρώην ΕΤΑΑ – το ΤΣΑ με 1.476 και το ΤΣΜΕΔΕ με 858 εκκρεμότητες –, ενώ μικρότε-

ρα Ταμεία όπως ο ΟΓΑ Υπαλλήλων (482) και το ΝΑΤ (81) συνθέτουν το υπόλοιπο μωσαϊκό.

2 ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Μια ακόμη κατηγορία δικαιούχων είναι αυτά που αφορούν περίπου 10.000 συνταξιούχους με παράλληλη ασφάλιση.

Πρόκειται για ασφαλισμένους που είχαν ταυτόχρονα εισφορές σε περισσότερα από ένα καθεστώτα (π.χ. μισθωτοί με παράλληλη δραστηριότητα ως ελεύθεροι επαγγελματίες). Η προσαύξηση που προβλέπεται για τον παράλληλο χρόνο, σε αρκετές περιπτώσεις είτε δεν αποδόθηκε είτε αποδόθηκε ελλιπώς, δημιουργώντας δικαίωμα για αναδρομικά. Τα ποσά από τις διορθώσεις συνοδεύονται από μόνιμη αύξηση της σύνταξης και αναδρομικά που κυμαίνονται από 2.500 έως και 12.500 ευρώ.

3 ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ 11 ΜΗΝΟΥ

Σταδιακά και με μεγάλη καθυστέρηση (λόγω γραφειοκρατίας) καταβάλλονται τα αναδρομικά του 11 μήνου (μεταξύ 11 Ιουνίου 2015 και 12 Μαΐου 2016) με δικαιούχους 370.000 συνταξιούχους οι οποίοι έχουν καταθέσει αγωγές. Τα ανα-

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ

Αναδρομικά έως και 7 ετών για 6 κατηγορίες

Οι πληρωμές γίνονται σταδιακά και αφορούν κυρίως παλαιούς συνταξιούχους, ασφαλισμένους με μεγάλο εργασιακό βίο, καθώς και όσους είχαν προσωπική διαφορά ή ανοικτά ζητήματα από τον επανυπολογισμό

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΑ ΓΕΩΡΓΑΚΗ

δρομικά δικαιούνται συνταξιούχοι που είχαν προσφύγει στη Δικαιοσύνη και κερδίζουν στα Πρωτοδικεία, αφού ο ΕΦΚΑ δεν ασκεί εφέσεις. Εκτός διεκδικήσεων έμειναν οριστικά συνταξιούχοι που δεν κατέθεσαν προσφυγές. Οι συνταξιούχοι που κατέθεσαν προσφυγές παίρνουν τα αναδρομικά με τόκους έως και 7 ετών. Οι τόκοι μπορεί να φτάσουν ή και να ξεπεράσουν τα 1.000 ευρώ ανάλογα με το ύψος των αναδρομικών, καθώς υπολογίζονται από την ημερομηνία κατάθεσης της αγωγής μέχρι την ημερομηνία εξόφλησης. Σύμφωνα με εργατολόγους που χειρίζονται αυτές τις υποθέσεις, ένα 5%, δηλαδή περίπου 10.000-20.000 δικαιούχοι έχουν εισπράξει ποσά τα

οποία κυμαίνονται από 2.500 έως 3.000 ευρώ συν τους τόκους 6%.

Κάποιοι μάλιστα έλαβαν τα ποσά με δύο χρόνια καθυστέρηση.

Πάντως επισημαίνεται ότι τα αναδρομικά αυτής της κατηγορίας καταβάλλονται με 6 κρατίσεις-κόφτες, γεγονός που μειώνει τα

καταβολόμενα ποσά ακόμη και στο μισό!

4 ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΕΑΣ (ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ)

Σε 460.000 συνταξιούχους του Δημοσίου θα πρέπει να επιστραφεί η Εισφορά Αλληλεγγύης (ΕΑΣ) για τη διετία 2017-2018, που κρίθηκε αντισυνταγματική από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Έτσι όλοι οι συνταξιούχοι, ακόμα και όσοι δεν έκαναν αγωγές, δικαιούνται επιστροφής, καθώς η αντισυνταγματικότητα αφορά όλους ανεξαιρέτως για το εν λόγω διάστημα. Αντίθετα, οι νέοι συνταξιούχοι μετά τις 13 Μαΐου 2016 δεν έχουν δικαίωμα σε αναδρομικά, αφού οι περικοπές, μεταξύ αυτών και η ΕΑΣ, ενσωματώθηκαν στον επανυπολογισμό του νόμου Κατρούγκαλου, καθιστώντας τις κρατήσεις νόμιμες. Πράγματι για ποσά που κινούνται μεταξύ 1.300 ευρώ και 8.000 ευρώ, ανάλογα με το ύψος της σύνταξης. Εξάλλου έχουν ήδη υποβληθεί 40.000 αιτήσεις από συνταξιούχους που παράλληλα εργάζονται προκειμένου να τους καταβληθεί η προσαύξηση που αναλογεί στα επόμενα χρόνια εργασίας. Στην περίπτωση αυτή τα αναδρομικά υπολογίζονται από 50

ΤΑ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

1

Οι συνταξιούχοι που κατέθεσαν προσφυγές παίρνουν τα αναδρομικά με τόκους έως και 7 ετών. Οι τόκοι μπορεί να φτάσουν ή και να ξεπεράσουν τα 1.000 ευρώ, ανάλογα με το ύψος των αναδρομικών

2

Ένα 5%, δηλαδή περίπου 10.000-20.000 δικαιούχοι, έχουν εισπράξει ποσά τα οποία κυμαίνονται από 2.500 έως 3.000 ευρώ συν τους τόκους 6%

έως 180 ευρώ για κάθε μήνα καθυστέρησης.

5 ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΧΡΕΙΑΣ

Πληρωμές αναδρομικών για συντάξεις χρείας του Δημοσίου στις οποίες κατόπιν απόφασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποδίδεται μεγαλύτερο ποσό για το διάστημα από 13/5/2016 έως 30/4/2019, καθώς το δικαστήριο έκρινε ότι οι συντάξεις χρείας που απονεμήθηκαν σε αυτό το διάστημα έπρεπε να πάρουν το 50% επί της αρχικής σύνταξης που λάμβαναν οι θανόντες σύζυγοι, ενώ ο ΕΦΚΑ τους κατέβαλλε το 50%, αφού προηγουμένως είχε επανυπολογίσει τη σύνταξη των θανόντων σε μικρότερο ποσό από την αρχική. Οι διαφορές που θα πάρουν οι χήρες που δικαιώθηκαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο είναι από 4.000 ευρώ έως και τα 7.789 ευρώ.

6 ΑΠΟΣΤΡΑΤΟΙ

Τα αναδρομικά σε περίπου 6.000 αποστράτους προέρχονται από την επιστροφή κρατήσεων 27 μηνών που επιβάλλονταν στις κύριες συντάξεις των αποστράτων των Ενόπλων Δυνάμεων, που μαζί με τα μερίσματα των μετοχικών ταμείων ξεπερνούσαν σε

άθροισμα τα 1.000 ευρώ. Τα ποσά που θα επιστραφούν κατά μέσο όρο φτάνουν τα 2.800 ευρώ. Η μείωση που επιβαλλόταν βάσει του Ν. 4093/2012 σε άθροισμα συντάξεων άνω των 1.000 ευρώ καταργήθηκε από τον Απρίλιο του 2023 για τα στρατιωτικά μερίσματα. Με την κατάργηση της μείωσης από τα μερίσματα, οι συνταξιούχοι απόστρατοι έλαβαν αυξήσεις στην κύρια σύνταξη από 1/4/2023 και ήταν σε εκκρεμότητα η πληρωμή των αναδρομικών για το διάστημα από 1/1/2021 έως 31/3/2023, δηλαδή για 27 μήνες. Υπενθυμίζεται ότι ο ΕΦΚΑ κατέβαλε αναδρομικά σε 47.055 συνταξιούχους αποστράτους τον Αύγουστο. Για παράδειγμα, απόστρατος με κύρια σύνταξη 1.940 ευρώ και άθροισμα 2.528 ευρώ μαζί με το μερίσμα είχε αρχικά μείωση 15% και έχανε 291 ευρώ στην κύρια σύνταξη. Χωρίς το μερίσμα, η μείωση περιοριζόταν στο 10%, δηλαδή 194 ευρώ, αφού επιβάλλεται μόνο στην κύρια σύνταξη.

Από την αλλαγή αυτή ο απόστρατος κέρδισε αύξηση 97 ευρώ στη σύνταξη, την οποία έλαβε από τον Απρίλιο του 2023, όμως δικαιούται και αναδρομικά της τάξεως των 2.619 ευρώ.

Σε 460.000 συνταξιούχους του Δημοσίου θα πρέπει να επιστραφεί η Εισφορά Αλληλεγγύης (ΕΑΣ) για τη διετία 2017-2018, που κρίθηκε αντισυνταγματική από το Ελεγκτικό Συνέδριο

Τα αναδρομικά σε περίπου 6.000 αποστράτους προέρχονται από την επιστροφή κρατήσεων 27 μηνών που επιβάλλονταν στις κύριες συντάξεις των αποστράτων των Ενόπλων Δυνάμεων, που μαζί με τα μερίσματα των μετοχικών ταμείων ξεπερνούσαν σε άθροισμα τα 1.000 ευρώ

ΓΙΑ ΝΑ ΖΩΝΤΑΝΕΨΕΙ ΤΟ ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΟ «ΚΥΒΕΡΝΕΙΟ» Προκηρύσσεται διαγωνισμός για το «Παλατάκι» της Θεσσαλονίκης

ΕΙΔΗΣΗ, και μάλιστα πολύ ευχάριστη, για τη Θεσσαλονίκη ότι μέχρι τα τέλη του φετινού καλοκαιριού αναμένεται να προκηρυχθεί ο διαγωνισμός για την αποκατάσταση του Κυβερνείου Θεσσαλονίκης, του εμβληματικού κτιρίου που είναι ευρύτερα γνωστό ως «Παλατάκι».

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό, ο ανάδοχος που θα αναλάβει την υλοποίηση του έργου εκτιμάται ότι θα αναδειχθεί έως το τέλος του έτους ή, το αργότερο, στις αρχές του 2027.

Την εξέλιξη αυτή γνωστοποίησε ο υπουρ-

γός Επικρατείας Ακης Σκέρτσος σε αντιπροσωπία του συλλόγου «Φίλοι του Κυβερνείου Θεσσαλονίκης (Παλατάκι)», στο περιθώριο παρουσίασης βιβλίου.

Το «Παλατάκι», σύμβολο για τη ανατολική

πλευρά της πόλης και σημείο αναφοράς για τη Θεσσαλονίκη, έχει ταυτιστεί διαχρονικά με την πολιτική και κοινωνική ιστορία της περιοχής.

Η προοπτική αποκατάστασής του δεν αφορά μόνο ένα τεχνικό έρ-

γο, αλλά συνδέεται με την ευρύτερη συζήτηση για την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας και την ανάδειξη τοπόσημων, που μπορούν να αποκτήσουν ξανά ενεργό ρόλο στον αστικό ιστό.

Η είδηση γεννά αισιοδοξία στα μέλη του συλλόγου «Φίλοι του Κυβερνείου Θεσσαλονίκης». Ευελπιστούν ότι έπειτα από χρόνια της εγκατάλειψης πλησιάζει πλέον η ώρα που το Κυβερνείο θα έχει μια «δεύτερη ευκαιρία» στη ζωή και ότι θα αποδοθεί ξανά στην κοινωνία για χρήση ως δημόσιος χώρος πολιτισμού.

«Ράλι» στις κατασκευές και στο Χρηματιστήριο

ΣΕ ΚΑΤΙ παραπάνω από μισό δισεκατομμύριο ευρώ ανέρχεται πλέον η χρηματιστηριακή αποτίμηση της AVAX, γεγονός το οποίο δεν μπορεί παρά να προσφέρει ικανοποίηση στον βασικό μέτοχο και πρόεδρο της εισηγμένης Χρήστο Ιωάννου. Ο Ελληνοκύπριος επιχειρηματίας, ο οποίος μετά το επίπονο διαζύγιο με την οικογένεια Παρασκευαΐδη, έχει αναλάβει τα μετοχικά ηνία της ιστορικής κατασκευαστικής, βλέπει τον... δρόμο για την επόμενη μέρα να είναι αρκετά πιο ομαλός σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια.

Ο 54ΧΡΟΝΟΣ Ιωάννου, ο οποίος ασκεί τη διοίκηση μαζί με τους επίσης μετόχους Κωνσταντί-

**Χρήστος
Ιωάννου.**

νο Μιτζάλη και Κωνσταντίνο Κουβαρά, έχει βάλει... πόδι σε μια σειρά σημαντικών κατασκευαστικών και ενεργειακών έργων. Από τη γραμμή 4 του μετρό της Αθήνας έως το Flyover της Θεσσαλονίκης. Από τις υποδομές στο Ελληνικό έως τα τρία νοσοκομεία του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος. Από τον νέο αυτοκινητόδρομο Μπράλου - Αμφισσας έως την κατασκευή του νέου σταθμού παραγωγής ενέργειας στη Ρουμανία. Όλα αυτά έχουν οδηγήσει στη

δημιουργία ενός ανεκτέλεστου αξίας 2,5 δισ. ευρώ, το οποίο επιτρέπει στον Κύπριο επιχειρηματία να απενίζει το μέλλον με αισιοδοξία.

ΟΜΩΣ, στα «χέρια» του Χρήστου Ιωάννου φαίνεται ότι βρίσκεται και ένα έξτρα «κρυφό όπλο», το οποίο μπορεί να λειτουργήσει επικουρικά με τις υψηλές επιδόσεις του κατασκευαστικού τομέα. Ο λόγος για τον τομέα των Παραχωρήσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΠ). Αυτήν τη στιγμή το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο αποτιμάται στα 427 εκατ. ευρώ, αντιστοιχώντας στο 45% της επιχειρηματικής αξίας της AVAX. Είναι ενδεικτικό ότι έως το 2027 η διοίκηση περι-

μένει έσοδα περίπου 120 εκατ. ευρώ από τις υφιστάμενες συμβάσεις.

ΣΗΜΕΡΑ, ο Χρήστος Ιωάννου, ο οποίος ασκεί καθήκοντα προέδρου από το 2013, βλέπει την εισηγμένη να τρέχει ένα σημαντικό ράλι στο ταμπλό του Χ.Α., το οποίο έχει οδηγήσει έως τα 3,5 ευρώ/μετοχή. Δεν είναι τυχαίο ότι η απόδοση αγγίζει το +445% στην 5ετία, το +265% στην 3ετία και το +55% στο 12μηνο. Η δε προσδοκία για σταδιακή αποκλιμάκωση του δανεισμού και επίτευξη EBITDA 120 εκατ. ευρώ στη χρήση του '25, ως απόρροια των υψηλών περιθωρίων κέρδους, μπορεί να προσφέρει επιπλέον στηρίγματα. [519:25 1956015]

Κατολισθήσεις, εκκενώσεις οικισμών και πλημμύρες

Καταστροφές από την κακοκαιρία σε Ηλεία, Μεσσηνία και Ήπειρο

Οπως στο αλάτι βρίσκεις ό,τι κάνεις στη θάλασσα, έτσι και ο ποταμός σου ανταποδίδει ό,τι έκανες στο δάσος». Με αυτήν τη λογική ο καθηγητής Γεωλογίας, Ευθύμης Λέκκας, εξηγεί τις τεράστιες καταστροφές που έχουν αφήσει πίσω τους οι βροχοπτώσεις των τελευταίων ημερών. Ειδικότερα, εξηγώντας την αποκόλληση βράχου 40 τόνων στο Κατάκολο, ο οποίος παραμένει σε οριακή ισορροπία πάνω από την κατοικημένη περιοχή, ξεκαθάρισε ότι μετά τις πυρκαγιές του 2007 στην Ηλεία έχουν γίνει περισσότερες από 300 κατολισθήσεις, λόγω της εξαφάνισης του δάσους. Ο καθηγητής εξήγησε μιλώντας στην EPTnews, πως «στο κορυφαίο κομμάτι του Κατάκολου υπάρχει ένας βραχώδης σχηματισμός ο οποίος, λόγω της διάβρωσης του υποκείμενου σχηματισμού, χάνει την υποστήριξή του, την ισορροπία του και δημιουργεί καταπτώσεις και κατολισθήσεις». Την ίδια ώρα, χιλιάδες στρέμματα σε Βαρθολομιό, Καλύβια, Λευκοχώρι, Καβάσιλα και Καρδιακάυτι έχουν βυθιστεί κάτω από το νερό λόγω της υπερχειλίσης του Πηνειού Ηλείας. Αντίστοιχα στη Μεσσηνία έχουν εκκενωθεί οι οικισμοί Άνω Μερά και Μαχαλάς στην περιοχή του

Ταΰγετου, οι οποίοι απειλούνται λόγω καθιζήσεων, ενώ το οδόστρωμα έχει υποχωρήσει σε πολλά σημεία του επαρχιακού οδικού δικτύου στην ευρύτερη περιοχή της Καλαμάτας αλλά και της Σπάρτης.

ΠΑΡΓΑ
Ιδιαίτερα σημαντικές είναι και οι καταστροφές στην Ήπειρο: Στην περιοχή της Πάργας, αυτοκίνητα καταπλακώθηκαν από βράχια, με την περιοχή να αντιμετωπίζει συνεχιζόμενα προβλήματα καταπτώσεων και κατολισθήσεων κατά το τελευταίο τριήμερο. Οι περιοχές Πάργα, Ανθούσα και Αγιά πλήττονται ιδιαίτερα, με τα μηχανήματα του δήμου και της Περιφέρειας να καταβάλλουν τεράστια προσπάθεια για την αποκατάσταση προσβάσεων. Στο έλεος των καταπτώσεων και των κατολισθήσεων βρίσκεται η Πρέβεζα, ενώ σοβαρά και συνεχή είναι τα προβλήματα στην Εθνική Οδό Πρέβεζας-Ηγουμενίτσας από τις καταπτώσεις που σημειώνονται. Στο χωριό Μυρσίνη, καταγράφηκε μεγάλη κατάπτωση στην είσοδο του χωριού. Στον Μύτικα, ο δρόμος του χωριού έχει καταστραφεί, ενώ έχουν πλημμυρίσει θερμοκήπια και κτηνοτροφικές μονάδες.